

AMSTERDAM CITY
INDEX 2017

**BIG
CITY**

AMSTERDAM CITY INDEX 2017

Feiten, cijfers, interpretaties

**BIG
CITY**

SPONSORS

De Amsterdam City Index 2017 is financieel mede mogelijk gemaakt door

colofon

De Amsterdam City Index is een initiatief en uitgave van Vereniging Amsterdam City, naar een idee van Guus Bakker.

©Vereniging Amsterdam City, januari 2017

Kasper van Noppen - tekst

Guus Bakker - cijferwerk

Christine Govaert - eindredactie

Studio René Bakker - grafische vormgeving

W.C. Den Ouden Amsterdam - druk

oplage 800

inhoud

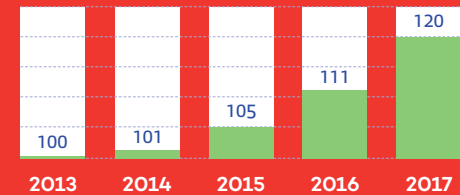
met dank aan	04
het indexcijfer per 1 januari 2017	08
voorwoord van de voorzitter	10
omzet	14
centrum vergeleken met heel Amsterdam	22
verkeer	24
drukte	30
schoon & veilig	38
imago	44
regio	48
lid worden van Amsterdam City	52
definities van de 26 trends	VOUWVEL
alle trends van hoog naar laag	VOUWVEL

index per 1 januari 2017

De Amsterdam City Index is de jaarlijkse barometer van de bedrijvige binnenstad. Dit is de 9e editie. De City Index per 1 januari 2016 kwam uit op 111. Nu stijgt de Index naar 120. Dat is mooi. Bijna 10% groei in één jaar. Stijgende omzetten, een nog beter imago. Groei. Big City.

Dit boekje geeft u de cijfers, de feiten achter de cijfers, en de interpretaties van beide. Met de complimenten van Vereniging Amsterdam City.

DE AMSTERDAM CITY INDEX
VAN 1 JANUARI 2013 TOT 1 JANUARI 2017

BIG CITY Drukke is niet het probleem, maar de overlast

“**A**ls het om economische groei gaat, dan is Amsterdam City heel stellig: groei is goed. Zonder groei vervalt ons Amsterdam al snel in stilstand en neergang. En economische groei is precies wat deze Amsterdam City Index 2017 laat zien. En niet zo'n beetje ook. Bijna overal stijgen de omzetten met wel 10% in één jaar.”
 “Maar er is ook die andere groei: de

groei van de overlast. Amsterdam telde 18 miljoen bezoekers in 2016. Het is en blijft fantastisch dat zoveel mensen uit eigen land en het buitenland naar onze bijzondere stad komen. Dat is ook niet het probleem, het is de overlast en die moet worden aangepakt. Er zijn 140 extra handhavers vrijgemaakt om de criminaliteit, overlast en verloedering in de binnenstad aan te pakken, en dat werd hoog tijd. Te lang zijn tal van signalen van bewoners en ondernemers over

VOORWOORD

tekortschietend toezicht genegeerd.”
 “Amsterdam groeit. Reken maar.
 Het bezoek aan de stad groeit, de economie groeit, omzetten groeien, en de stad zelf groeit. Amsterdam is net een expansievat. Eind 2016 telde Amsterdam 845.000 inwoners, over een jaar zijn dat er weer 15.000 meer. Er liggen prachtige plannen op de tekentafels voor grote stadsuitbreidingen aan beide zijden van het IJ en in de havengebieden. Wethouder Ivens kondigde recent de bouw aan tot 2020 van 60.000 woningen in Amsterdam, Almere en Haarlemmermeer.
 Dat verraadt ambitie, dat vraagt ondernemerszin, dat betekent geloof in de toekomst. En daar is behoefte aan.”

“De groei van Amsterdam past in een mondiale ontwikkeling waarin steden steeds groter en belangrijker worden. In zijn recente boek *De toekomst van de stad, een pleidooi voor de metropool* noemt Zef Hemel steden ‘wonderen van vernuft en fantastische bronnen van welvaart.’ Zo wordt Amsterdam dan toch echt die Big City en wij, ondernemende binnenstad, hebben daar een warm gevoel bij.”

Ik wens u allen een mooi 2017 en veel voorspoed.

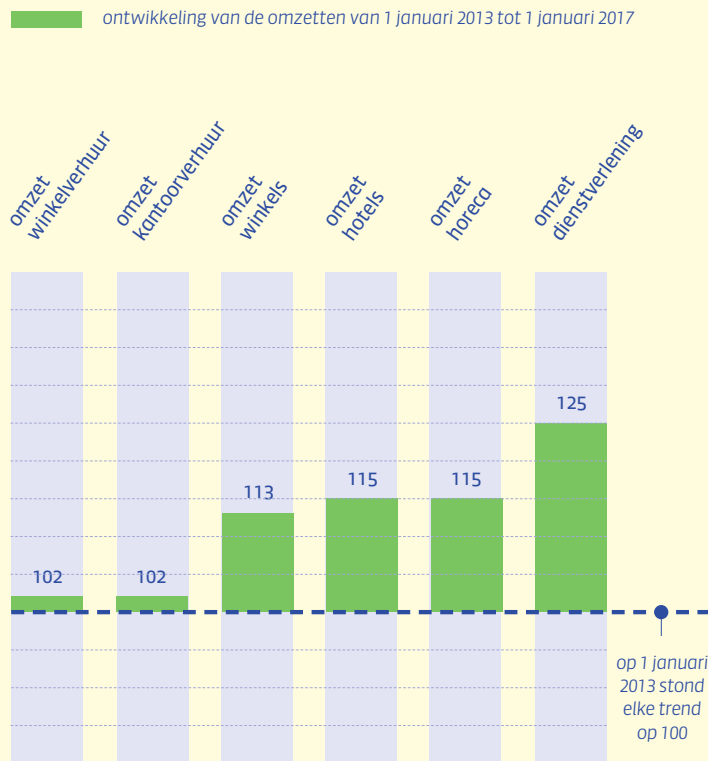

Willem Koster,
 voorzitter Vereniging Amsterdam City

omzet

De groei van de omzet over vijf jaar gezien is het grootst in de dienstverlening. Verhuurders van vastgoed houden in diezelfde vijf jaar de inflatie amper bij. Wel is daar nu sprake van een inhaalslag. Er worden soms contracten afgesloten met 30 tot 70 % hogere huur, met name in populaire winkelbuurten als de Negen Straatjes, de P.C. Hooft, rond de Albert Cuyp of in de Haarlemmerbuurt. Wie een lage(re) huur wil, moet voorbij de Ceintuurbaan of in Amsterdam-Noord gaan zoeken. NB. Alle cijfers zijn gecorrigeerd voor inflatie. Zonder deze correctie zouden alle cijfers 5 procentpunten hoger uitvallen.

- 102 omzet winkerverhuur: € 670 / m², vorig jaar € 664
- 102 omzet kantoorverhuur: € 425 / m², vorig jaar € 400
- 113 omzet winkels: gemeten bij 2.250 winkels
- 115 omzet hotels: € 140 per kamer per nacht, vorig jaar € 138
- 115 omzet horeca: gemeten bij 1.770 bedrijven
- 125 omzet dienstverlening: gemeten bij 10.000 bedrijven

Centrum draait op dienstverlening

De Amsterdam City Index is de barometer van het grote Centrum, het gebied dat ligt tussen CS en de Cornelis Schuytstraat en tussen Haarlemmerbuurt en Theater Carré.

Voor het leesgemak spreken we in deze City Index verder over Centrum, met een hoofdletter.

De eerste rubriek in de City Index 2017 zijn de omzetten. En, wat iedereen al

vermoedde of dacht te weten: het gaat fantastisch goed met de omzetten.

Verrassend genoeg is de grootste sector de dienstverlening. Zakelijke en persoonlijke dienstverlening. Advocaten, accountants, besteldiensten, consultants, kappers, makelaars, massagesalons en hondenuitlaat-service's. Deze sector is niet alleen de grootste maar in deze sector is ook de omzet indrukwekkend en verreweg het meest gegroeid.

Omzet

In de andere sectoren is de omzet eveneens gestegen. In de cafés en restaurants opnieuw met 5%. **Winkels** stonden afgelopen jaar 3% in de plus, het jaar daarvoor 8% in de plus, het jaar daarvoor 5% in de plus, de crisis van 2009 is nu echt voorbij. Zouden we deze groeicijfers niet corrigeren voor inflatie, dan hebben we het over groeicijfers van 18 tot 20% in vijf jaar tijd.

Bij de hotels is in 2016 sprake van een bescheiden omzetgroei. De gemiddelde kamerprijs en de gemiddelde kamerbezetting behoren echter al jaren tot de hoogste in Europa. Hotels in Amsterdam doen het heel goed. Dat zal niet minder worden nu er in het Centrum geen hotels meer bij gebouwd mogen

worden. Volgens deskundigen zal die bouwstop slechts zorgen voor hogere kamerprijzen en zeker geen dempend effect hebben op het bezoek aan Amsterdam. De hotelstop geldt overigens niet voor al goedgekeurde projecten. Die komen er nog gewoon bij.

De hotellerie heeft wel te kampen met Airbnb. Koninklijke Horeca Nederland is niet tegen deeleconomie initiatieven, concurrentie hoort immers bij ondernemerschap, maar pleit voor een gelijk speelveld. Dit eerlijke speelveld is nu ver te zoeken. KHN is geen voorstander van particuliere vakantieverhuur van woningen, omdat dit vaak de aanlooproute vormt voor illegale hotels. De gemeente Amsterdam moet strenger

WINKELS

Onder winkels verstaan we winkels die geen onderdeel zijn van een grote keten en zijn gevestigd in het grote Centrum. Dat zijn er 4.176. Voor horeca geldt hetzelfde: cafés en restaurants, die hier gevestigd zijn en geen onderdeel van. Daarvan zijn er 2.679.

Omzet

handhaven op basis van het voldoen aan wettelijke eisen (vooral bestemming, veiligheid en fiscaliteit). Tevens strookt de mogelijke onbeperkte groei van Airbnb niet met de hotelstop die is afgekondigd en het streven van dit college om minder toeristen en vooral minder budgettoeristen naar de stad te laten komen. KHN pleit voor een registratie- en vergunningplicht voor verhuur van particuliere woningen via Airbnb. Pas dan is een goede controle mogelijk en ontstaat er een eerlijk speelveld.

De verhuur van winkelruimte stond een aantal jaren in de min, maakte in 2015 een inhaalslag en hield die inhaalslag mooi vast in 2016. Dat

betekent voor winkeliers steeds vaker een forse huurverhoging: van 30% in de Haarlemmerbuurt tot wel 70% in de PC Hoofd. De Kalverstraat behoort met m²-prijzen van rond de € 3.000,- per jaar tot de twintig duurste winkelstraten ter wereld. Ter relativering daarvan: op de Champs-Élysées kost een m² vier keer zoveel.

Ook in de verhuur van kantoorruimte is sprake van een inhaalslag. En omdat de omzet van de zakelijke dienstverlening in het Centrum sneller groeit dan in de rest van Amsterdam, is de m²-prijs in het centrum er ruim twee keer zo hoog als daarbuiten: gemiddeld € 425 versus € 195 per m² per jaar.

WINKELVERHUUR

Nieuwe huurcontracten afgelopen jaar waren ruim 20% hoger in straten tussen de grachten, rond de Albert Cuyp en aan de Bilderdijkstraat. Ruim 30% hoger rond de Dam, op de Zeedijk, aan de Ferdinand Bol en de Van Baerle. Ruim 40% hoger in de Haarlemmerbuurt en ruim 70% hoger op de PC Hoofd.

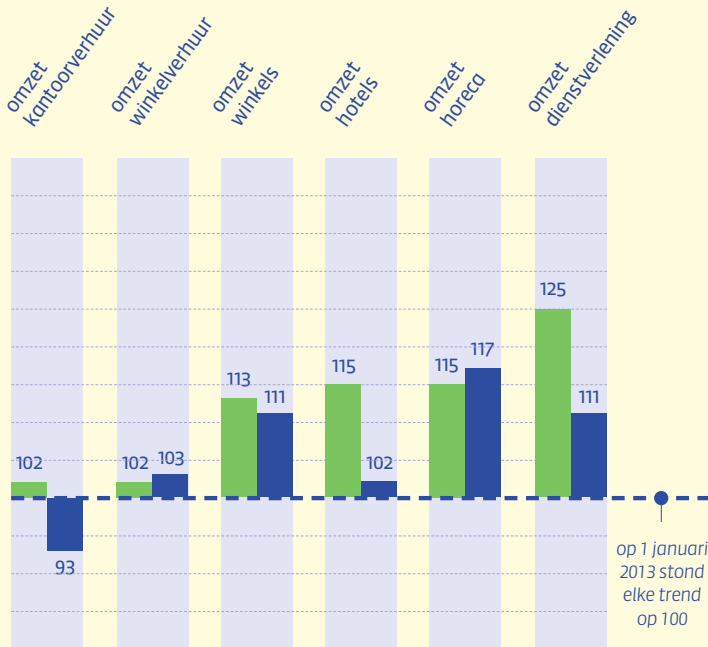
centrum versus amsterdam

Amsterdam of Centrum, waar realiseer je de grootste omzetgroei? Voor horeca en winkels maakt het verrassend genoeg niet zoveel uit, voor hotels en dienstverlening is het verschil substantieel. Voor die twee sectoren geldt dat de omzet het snelste groeit in Centrum. En dat geldt ook voor de verhuur van kantoorruimte.

Als je naar de absolute cijfers erachter kijkt (zie vouwvel achterin), dan wordt duidelijk dat het Centrum echt de betere plek is in Amsterdam. De gemiddelde omzet per hotelkamer in het Centrum bedraagt €140, in heel Amsterdam is dat 'slechts' €125. Een kantoor buiten het Centrum wordt verhuurd voor gemiddeld €195 per m², binnen het centrum voor gemiddeld €425. Voor winkelen en horecaruimte liggen de huurprijzen in het Centrum eveneens hoger: €670/m² versus 'slechts' €361/m² gemiddeld. Ook in de vergelijking van volumes is zichtbaar dat het Centrum de betere plek is. Van alle winkelomzet in Amsterdam wordt de helft in het Centrum gerealiseerd. Voor de horeca is dat zelfs zestig procent.

ontwikkeling van de omzetten van 1 januari 2013 tot 1 januari 2017

in Amsterdam Centrum
in heel Amsterdam

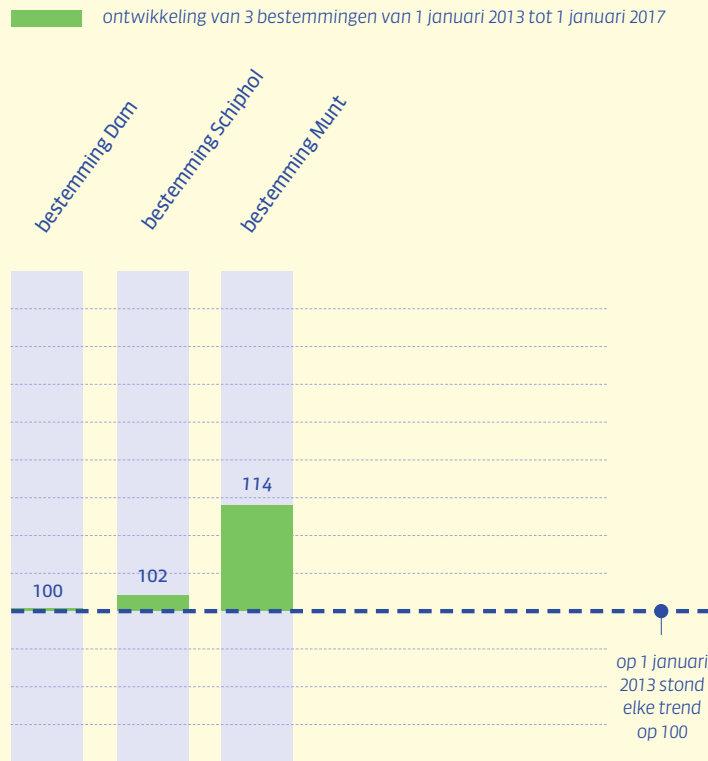

verkeer

Om van de A10 op de Dam te komen, kost gemiddeld 22 minuten. De komende jaren zal het Centrum, en dan met name het gebied tussen Centraal Station en Rijksmuseum, steeds meer voor de auto worden afgesloten. Voorlopig 'hoogtepunt' hierin is de afsluiting van de Vijzelstraat bij de Munt.

Maar dat je desondanks nog steeds binnen het half uur van de Ring midden in het Centrum bent, met de fiets, met de tram én met de auto, is en blijft geweldig. En dat je van 322 vliegvelden elders rechtstreeks naar Schiphol kunt komen, is eveneens geweldig.

- 100 **bestemming Dam**: auto 15 minuten, fiets 21 minuten, tram 29 minuten
- 102 **bestemming Schiphol**: vanaf 322 vliegvelden aanvliegbaar
- 114 **bestemming Munt**: binnen redelijke reistijd van de Munt wonen er 3,1 miljoen mensen

Kop of Munt

Het verkeer staat niet stil. Maar het zijn beslist andere tijden. Waar tot niet zo lang geleden de auto vervuilend blik en boosdoener was, is nu de fiets het hoofdstedelijke hoofdpijndossier aan het worden. Er zijn gewoon heel veel fietsen. Onderzoek, Informatie en Statistiek van de gemeente Amsterdam telde er **847.000**, flink meer dan het aantal inwoners dat kan fietsen. Het is inmiddels een permanent gevecht in de schaarse ruimte. Verkeersregels lijken voor fietsers en voetgangers afge-

schaft. In Amsterdam heeft en neemt iedereen, behalve de auto, voorrang.

De auto wordt langzaam maar zeker uit het centrum weggedrukt. Er zijn in het historische stadshart nu tal van beperkende maatregelen doorgevoerd. Zo is de Munt voor de automobilist vrijwel onbereikbaar, is de Spiegelstraat verboden voor auto's en dit lijkt slechts de voorbode van meer minder. Amsterdam City blijft daar kritisch over. Want wat betekent dit voor de binnenstedelijke economie? Het aanbod aan

847.000 FIETSEN
Amsterdam heeft
845.000 inwoners en
847.000 fietsen.

VERKEER

winkels en horeca zal steeds eenzijdiger worden. Net als veel bewoners vinden wij dat het stadshart over 10 jaar ook per auto nog steeds goed bereikbaar moet zijn.

Als alternatief wordt een goed openbaar vervoer-net gepresenteerd en daar gaan de komende jaren spannende dingen gebeuren. Eindelijk gaan we de Noord/Zuidlijn zien, juli 2018 is nu de verwachting. Dan zal een aantal [tramlijnen](#) verdwijnen. Desondanks verwacht het GVB voor iedereen een kortere reistijd. Daar zullen we hen aan houden, want - zeker in het geval dat de auto echt de binnenstad wordt uitgedrukt - is het des te belangrijker dat alle plekken binnen de ring voor iedereen goed en snel bereikbaar blijven.

En dan is er natuurlijk al een eeuw Schiphol, vliegwiel van het toerisme en internationaal zakendoen. Schiphol vliegt weer bijna tegen de gestelde capaciteitsgrenzen aan en de vraag is of die grenzen weer worden verhoogd. Er wordt nog gesteggeld over een nieuwe luchthaven bij Lelystad en wanneer die operationeel kan zijn. In de tussentijd kun je van hier overal naar toe vliegen.

Vanaf Schiphol is de hele wereld bereikbaar en de hele wereld vliegt naar Schiphol. Er zijn maar liefst 322 bestemmingen. Een goede reden waarom bedrijven zich hier graag vestigen en bezoekers hier zo makkelijk kunnen komen.

TRAMLINIEN

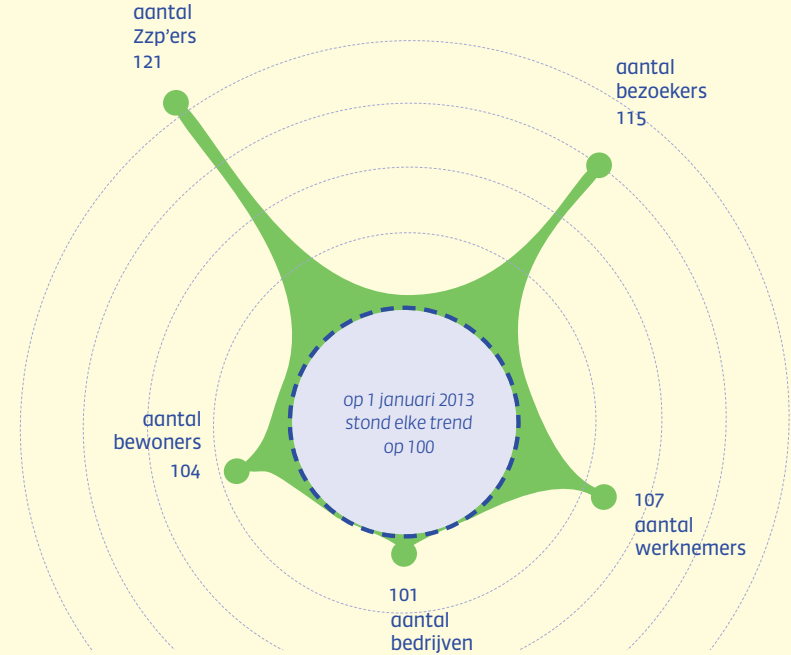
Op hetzelfde moment dat de Noord/Zuidlijn gaat rijden, start het GVB een nieuw tramnet. Mensen worden zoveel mogelijk afgezet bij één van de metrostations, om daar te kunnen overstappen richting Centraal Station of Zuidas.

drukke

Is het perceptie? Nee, het is een feit. Is het een probleem? Nee, het probleem is overlast, niet drukte. Moeten we onze bezoekers tegenhouden? Dat gaat niet lukken. Sturen we ze naar Zandvoort? Maar ze willen eerst de Nachtwacht zien. OK, dan bouwen we gewoon een tweede Rijks aan zee. Hangen we daar de beste schilderijen op.

- 121 **aantal zzp'ers:** van alle zzp'ers in Amsterdam woont en werkt 28% in het Centrum: 32.000
- 115 **aantal bezoekers:** 17,9 miljoen, vorig jaar 17 miljoen
- 107 **aantal werknemers:** 120.000 mensen, 4.500 meer dan vorig jaar
- 101 **aantal bedrijven:** 33% van alle bedrijven in Amsterdam zit in het Centrum: 10.415
- 104 **aantal bewoners:** 141.000 mensen, evenveel als vorig jaar

ontwikkeling van de drukte van 1 januari 2013 tot 1 januari 2017

Paniekvoetbal op zoek naar strategie

Nog geen anderhalf jaar geleden liet wethouder Abdeluheb Choho in *Het Parool* optekenen dat overlast door festivals 'ook een kwestie van perceptie' is. Daar had hij gelijk in. Wat echter kwaad bloed zette, was dat Choho bewoners van de binnenstad maar klagers vond en dat er best nog wel wat bij kon in de feestende stad. Het interview met Choho bleek een *tipping point*. Wat tot dan een smeulende veenbrand was, werd manifest en ging niet meer weg. Want hoe

anders was de situatie een goed jaar later. Tijdens *De Staat van de Stad* in de Stadsschouwburg op 25 oktober luidde burgemeester Van der Laan plots de noodklok over de drukte. De balans was zoek. Het was 5 voor 12. In *no time* was het verhaal volledig veranderd. De balans was doorgeslagen en drukte was niet langer slechts een zegen, maar ook een vloek, en zo kon het niet langer. Het college van B&W kwam niet met panklare oplossingen. Het stadsbestuur leek overvallen en nog op zoek naar een heldere strategie. Wat tot nu toe naar buiten komt, lijkt paniekvoetbal. Opeens moet de ver-

drukke

huizing van de [Passenger Terminal](#) de drukte doen verdwijnen. Of neem het recente voorstel van de verhoging van de toeristenbelasting. Dat treft slechts de helft van het totale bezoekersaantal. De andere helft, de dagjesbezoeker en straks de mensen die buiten Amsterdam een hotelkamer huren, zal er niets van merken. Onrechtvaardig. Wat het stadsbestuur nu echt voor zich ziet, blijft tot op heden een goed bewaard geheim. De Amsterdamse Rekenkamer was er eind 2016 kritisch over. Volgens de Rekenkamer is de drukte te lang onderschat, is er te weinig kennis en ontbreekt samenhang tussen maatregelen. Zo ervaren wij dit ook. Dat zijn harde noten. Maar het gaat ook ergens over. Alle retail en alle

horeca - ruim zeventuizend zaken bij elkaar - kan niet bestaan zonder het huidige bezoekersaantal. Zou het aantal plots halveren, dan staat de helft ook zomaar op straat.

Het omgekeerde geldt overigens ook. Als het bezoekersaantal zou verdubbelen, zal de overlast ons boven het hoofd groeien. Ook dat is een reëel gevaar. Het toerisme groeit overal. Tot 2030 wordt een jaarlijkse groei van 3% verwacht, dus in dat jaar zijn er bijna 50% meer bezoekers dan nu. Ook Schiphol groeit door. In 2022 verwacht Amsterdam 1,5 miljoen hotelgasten meer dan in 2016. Won Yip, succesvol ondernemer, verwoordde het helder: 'Het is een stroom die niet

PASSENGER TERMINAL
17,9 miljoen bezoekers trok Amsterdam in 2016, waarvan er 277.000 kwamen via de cruise terminal, zonder uitzondering allemaal welgestelde mensen.

drukke

is tegen te houden. Of je nu in Berlijn, Londen, Amsterdam of Shanghai zit: alles trekt naar de steden.”

Dus moet Amsterdam groter. Spreiding is en blijft het toverwoord. Maar dat moet dan wel veel radicaler. Het Muider slot omtoveren tot Amsterdam Castle en Zandvoort tot Amsterdam Beach is een begin. De volgende stap is om ook buiten Amsterdam grote publiekstrek- kers te bouwen. Een amusementspark bij Halfweg, een tweede Rijksmuseum, er liggen enorme kansen voor durfinves- teerders en projectontwikkelaars. Het is overigens niet overal druk, er zijn nog steeds veel plekken waar men graag meer bezoekers zou zien. Het is verstandig om die rustige plekken in de binnenstad beter te benutten, zoals de Nieuwezijds

Voorburgwal en de Vijzelstraat en -gracht. Ook dat is spreiding.

Drukke is overigens niets nieuws. Al in 1383 leidden werkzaamheden aan **de dam** - toen nog met een kleine d - tot een serieus ruimteconflict. Geert Mak schreef in *De levens van Jan Six* over de drukke in 17e eeuw Amsterdam. Ook toen was de stad overvol. Het dreunde van het geklop, gehamer en geroep, groeipijnen van een stad die in 1620 driemaal zoveel inwoners telde als in 1550. Die stad is het hart van het huidige Amsterdam, een buitengewoon dynamische stad, een stad waar opnieuw iedereen naar toe wil, voor een weekend of voor altijd. Dat is geen perceptie, dat is een feit.

DE DAM

In 1484 moest de na- jaarskermis van de Dam weg. Nu, anno 2016, wordt er weer 2x per jaar kermis gehouden op ons nationale plein. Maar daar is opnieuw discussie over en straks zal er waar- schijnlijk geen kermis meer zijn op de Dam.

Schoon & veilig

Schone straten, schone lucht, gemiddeld wordt het zeker schoner, behalve waar het druk is. Daar groeit het zwerfvuil, met name vanwege de verpakkingen van fastfood. Vanwege de drukte groeit ook de overlast, maar dieven zijn de echte boosdoeners. Elk jaar zijn er bij de politie minstens 23.500 gevallen van diefstal bekend. Diefstal uit winkels, diefstal op straat, diefstal uit auto's en zakkenrollerij. Tel daarbij op de keren dat er geen aangifte wordt gedaan en je komt zo uit op 150 diefstallen per dag.

- 81 **overlast**: grootste daler met nu 2.990 kennisnames, 700 meer dan vorig jaar
- 100 **diefstal**: 23.519 kennisnames
- 117 **geweld**: 2.493 kennisnames in 2016, min of meer hetzelfde als in 2015
- 123 **schone lucht**: 19 microgram fijnstof /m³
- 127 **schone straten**: gemiddeld een 8+

Drukke laat zijn sporen na op straat

Zelfs wie dol is op Amsterdam,
kan niet met droge ogen
volhouden dat de stad
spic-and-span-schoon is.

Maar Amsterdam was ook altijd wel wat laks, slordig zo u wilt. Maatregelen bedenken was nooit zo moeilijk, de uitvoering en de handhaving bleek altijd de achilleshiel. Hoe bekend klinkt ons dat eeuwen later in de oren.

Wat zeker ook helpt is de flinke toename van het aantal handhavers in de binnenstad. Want de stad kan schoner en veiliger.

Ga 's nachts maar eens kijken op de Wallen. Of liever gezegd: doe maar niet. De groei van het bezoek uit binnen- en buitenland helpt dan ook niet. Drukke laat zijn sporen na op straat.

Amsterdam City streeft in principe naar dezelfde schoonheidsgraad als bij de inhuldiging van Willem-Alexander als Koning der Nederlanden in 2013. Op en rond de Dam was het toen prachtig schoon; dat moet de standaard zijn in heel het Centrum. Helaas zijn er nog altijd zo'n zestig locaties waar de prullenbakken uitpuilen en er overal zwerfvuil ligt. De gemeente neemt nu haar verantwoordelijkheid en zet in deze gebie-

den **extra veegteams** in. Hopelijk is dat geen tijdelijke maatregel.

Ook wij, bedrijven en ondernemers, moeten op dit punt onze verantwoordelijkheid nemen. De fastfood-ondernemers hebben als groep in 2016 een samenwerkingsverband gesloten, dat er voor moet gaan zorgen dat het fastfood-afval wordt opgeruimd. En als ondernemers vinden dat het schoner moet, dan moeten we als ondernemers samen met de gemeente kijken hoe we dat ook samen aanpakken.

Het kan en mag wel wat socialer en aangenamer. Overlast op straat scoort bijzonder slecht in de verder positief getoonzette nieuwe City Index.

Het aantal aangiften daalt maar diefstal op straat blijft een grote gesel. De

groeïende bezoekersstroom lijkt een ‘dankbaar’ doelwit. Ook Amsterdammers zijn prooi. Schokkend was een recent bericht in *Het Parool* dat 1 op de 100 Amsterdammers in 2015 slachtoffer was van een geweldsmisdrijf. Daarmee is Amsterdam hoofdstad van het geweld in Nederland. Dat is een ernstige zaak. Dus is Amsterdam City bijzonder blij met de 140 handhavers – gemeentelijke handhavers en politieagenten – die worden vrijgemaakt om de criminaliteit, overlast en verloedering in de binnenstad aan te pakken die voornamelijk wordt veroorzaakt door de enorme drukte en alle randverschijnselen van dien. Benieuwd of we hun inspanningen volgend jaar vertaald zien in betere cijfers in de City Index 2018.

EXTRA VEEGTEAMS

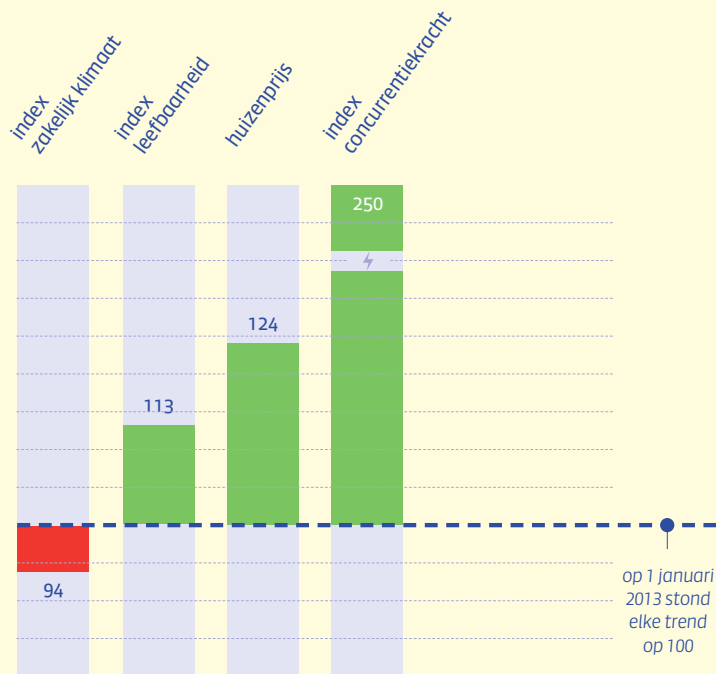
Volgens burgemeester Van der Laan is de samenwerking van gemeentelijke diensten en politie “bijzonder en bijna nooit toegepast”.

imago

Het imago van Amsterdam snelt ons vooruit, zo snel dat het de realiteit voorbij streeft. Dat geldt voor de huizenprijs (is hier sprake van een bubbel?) en ook zeker voor de snelste groeier in deze rubriek: hoe groot onze concurrentiekracht wordt ingeschat door mensen van buiten. Het ontzag daarvoor is in vijf jaar tijd 2,5 keer zo groot geworden. Waanzinnig idee.

- 94 index zakelijk klimaat: 17^e binnen Europa op de index van de Wereldbank. Vijf jaar geleden stonden we 16^e
- 113 index leefbaarheid: 8^e van Europa volgens Mercer, net als in vorige jaren
- 124 huizenprijs: € 5.534 per m², vorig jaar € 5.071
- 250 index concurrentiekracht: grootste stijger en tweede binnen Europa

█ } ontwikkeling van het imago van Amsterdam in vier trends
█ } van 1 januari 2013 tot 1 januari 2017

OR
BO
ER
NI
I

Gevangen in ons eigen web

We hebben jarenlang heel intensief gewerkt aan het imago van Amsterdam.

Die positief getoonzette beeldvorming met Amsterdam als lonkend leidmotief moest onze stad opstuwen in de vaart der volkeren en bezoekers en bedrijven naar Amsterdam zien te bewegen. Dat imago is natuurlijk niet eenduidig. Er is het wat woestere en wildere Amsterdam, er is het Amsterdam van de grachten en de musea, en er is het Amsterdam van de handel, de internationale connecties, de kennisstad. Al die promotie en al die marketing zijn zeer **succesvol**. Er is maar één probleem:

we lijken gevangen in ons eigen web. Er is zo hard gewerkt aan het imago dat nu iedereen hier over de vloer wil komen. Dan begint het te schuren en te knellen. Maar Amsterdam zou Amsterdam niet zijn als we daar niet goed uit zouden komen. We zijn best slim en bijdehand en dat komt goed van pas. We moeten inventief zijn, ons imago bijvijlen en laten zien dat we van oplossingen zijn en niet van problemen. Brexit is een kans. Amsterdam is favoriet bij veel Britse bedrijven die over het Kanaal kijken naar een nieuwe vestigingsplaats. Het zou onze economische revival nog meer glans en gewicht geven.

SUCCESVOL

De populariteit van Amsterdam komt ook tot uiting in de huizenprijs. In het Centrum kost een huis nu gemiddeld ruim € 5.500 per m², dat is 25 tot 30 procent meer dan 5 jaar geleden.

regio

In het Centrum werken 120.000 mensen, het leeuwendeel daarvan woont in de regio. Van de 18 miljoen bezoekers woont een belangrijk deel eveneens in de regio. Zonder regio is het Centrum weinig mans. De grootste groeier in deze rubriek is overigens het vertrouwen dat al deze mensen hebben in onze economie. Dat is echt goed nieuws.

- 104 regionale beroepsbevolking: 1,3 miljoen mensen
- 112 regionaal product: € 131,6 miljard
- 115 consumentenvertrouwen: 505 van de 1.000 mensen hebben vertrouwen in de economie

Een achterland van statuur

Met alle jubel kan het haast niet anders dan dat de drie trends consumentenvertrouwen, bruto regionaal product en de regionale beroepsbevolking in de plus staan. Het gaat goed met de stad, en dan gaat het ook goed met de ommelanden, een achterland van statuur. Regionale samenwerking werpt vruchten af en het werkt als een magneet op de werving van buitenlandse bedrijven.

In 2016 telde Amsterdam 18.000.000 bezoekers. Daarvan kwam 45% uit eigen land, en daarvan een flink deel uit de regio. Zo heb je wat aan elkaar. En dat is

nu ook net de gedachte achter [Vereniging Amsterdam City](#). Je hebt wat aan elkaar. Samen sta je sterk. Dus bundel je de belangen. En werk je samen, ook met de gemeente, ook als dat niet altijd even simpel is. Want de gemeente heeft één nare eigenschap; het neemt graag alle beslissingen zelf. Ondernemers mogen meepraten, maar als het niet uitkomt, dan worden ze overgeslagen. Dat is niet ons idee van samenwerken.

Maar we gaan vastberaden verder. En dan is het fijn dat onze 9e City Index dit jaar op 120 uitkomt, bijna 10% in de plus ten opzichte van vorig jaar.

VERENIGING AMSTERDAM CITY

Amsterdam City behartigt de belangen van bedrijven en ondernemers in Centrum. Zij is de spreekbuis naar de gemeente, zij organiseert het overleg tussen ondernemersverenigingen en straatmanagers en zij telt onder haar leden zowel kleine als grote bedrijven.

Meer weten? Lid worden?

Contact Christine Govaert

020 622 49 31 of 06 27 44 11 70

secretariaat@amsterdamcity.nl

www.amsterdamcity.nl

[@AmsterdamCity_](https://twitter.com/AmsterdamCity_)

[@020City](https://www.facebook.com/020City)

group - Amsterdam City

U bent meer dan een ondernemer.

Wij zijn meer dan een index.

Sluit u aan bij
de belangenvereniging
Amsterdam City.

De stem van de ondernemer.
Amsterdam City.
Voor een gezonde binnenstad.

AMSTERDAM@

De stem van de ondernemer. Voor een gezonde binnenstad.

ALLE 26 TRENDS VAN DE INDEX

Alle trends van hoog naar laag

Wat groeit het snelst, wat het langzaamst en wat zijn de absolute cijfers achter de indexgetallen?
Voor bronvermelding zie achterzijde.

omzet   verkeer   drukte   schoon & veilig   imago   regio

ontwikkeling van de trends van 1 januari 2013 tot 1 januari 2017

rubriek	indexgetal	trends	5 jaar geleden stond elke trend op 100	absolute aantallen
imago	250	index concurrentiekracht		grootste stijger en 2 ^e binnen Europa
schoon&veilig	127	schone straten		gemiddeld een 8+, nog wel 60 plekken waar het te vies is
omzet	125	omzet dienstverlening		gemeten bij ruim 10.000 bedrijven met een gezamenlijke omzet van € 5,1 miljard
imago	124	huizenprijs		€ 5.534 per m ² , vorig jaar € 5.071
schoon&veilig	123	schone lucht		19 microgram fijnstof /m ³ waar 40 de Europese norm is
drukke	121	aantal zzp'ers		van alle zzp'ers in Amsterdam woont en werkt 28% in het Centrum: 32.000
schoon&veilig	117	geweld		2.493 kennisnames in 2016, min of meer hetzelfde als in 2015
omzet	115	omzet horeca		gemeten bij 1.770 bedrijven met een gezamenlijke omzet van € 1,1 miljard
omzet	115	omzet hotels		€ 140 per kamer per nacht, vorig jaar € 138
drukke	115	aantal bezoekers		17,9 miljoen, vorig jaar 17 miljoen.
regio	115	consumentenvertrouwen		505 van de 1.000 mensen hebben vertrouwen in de economie
verkeer	114	bestemming Munt		binnen redelijke reistijd van de Munt wonen er 3,1 miljoen mensen
imago	113	index leefbaarheid		8 ^e van Europa volgens Mercer, net als in vorige jaren
omzet	113	omzet winkels		gemeten bij 2.250 winkels met een gemeenschappelijke omzet van € 1,2 miljard
regio	112	regionaal product		€ 131,6 miljard
drukke	107	aantal werknemers		120.000 mensen, 4.500 meer dan vorig jaar
drukke	104	aantal bewoners		141.000 mensen, evenveel als vorig jaar
regio	104	regionale beroepsbevolking		1,3 miljoen mensen
omzet	102	omzet kantoorverhuur		€ 425 / m ² , vorig jaar € 400
omzet	102	omzet winkelverhuur		€ 670 / m ² , vorig jaar € 664
verkeer	102	bestemming Schiphol		vanaf 322 vliegvelden aanvliegbaar
drukke	101	aantal bedrijven		33% van alle bedrijven in Amsterdam zit in het Centrum: 10.415
verkeer	100	bestemming Dam		auto 15 minuten, fiets 21 minuten, tram 29 minuten gemiddeld
schoon&veilig	100	diefstal		23.519 kennisnames, minder dan vorig jaar, maar toch
imago	94	index zakelijk klimaat		17 ^e binnen Europa op de index van de Wereldbank. Vijf jaar geleden stonden we 16 ^e
schoon&veilig	81	overlast		grootste daler met nu 2.990 kennisnames, 700 meer dan vorig jaar

Definities van 26 trends

STEEDS ALS HIERONDER SPRAKE IS VAN HET CENTRUM, WORDT GEDOELD OP HET GEBIED DAT LIGT TUSSEN CS EN DE CORNELIS SCHUYTSTRAAT EN TUSSEN HAARLEMMERBUURT EN THEATER CARRÉ. IN VORIGE EDITIES VAN DE AMSTERDAM CITY INDEX HEETTE DIT CENTRUM XL. (ZIE HET ROZE GEDEELTE VAN DE KAART OP DE ACHTERKANT VAN HET BOEKJE)

AANTAL BEDRIJVEN

Totaal aantal bedrijven met méér dan 1 persoon werkzaam gevestigd in het Centrum. Bron Kamer van Koophandel. Het indexgetal 101 is een schatting en staat voor 10.415 bedrijven.

AANTAL BEWONERS

Aantal bewoners in het Centrum. Bron Onderzoek, Informatie en Statistiek gemeente Amsterdam. Het indexgetal 104 is een schatting en staat voor 141.330 bewoners.

AANTAL BEZOEKERS

Totaal aantal bezoekers in Amsterdam. Bron Amsterdam Marketing. Het indexgetal 115 is een schatting en staat voor 18 miljoen bezoekers in 2016.

AANTAL WERKNEMERS

Totaal aantal werknemers in het Centrum. Bron Onderzoek, Informatie en Statistiek gemeente Amsterdam. Het indexgetal 107 is een schatting en staat voor 120.000 werknemers.

AANTAL ZZP'ERS

Aantal zzp'ers gevestigd in het Centrum. Bron Kamer van Koophandel. Het indexgetal 101 is een schatting en staat voor 32.000 zelfstandigen zonder personeel.

BESTEMMING DAM

Gemiddelde reistijd tussen A10 en Dam. Bron Google Maps. Het indexgetal 105 staat voor gemiddeld 22 minuten, per fiets, per auto en per tram.

BESTEMMING MUNT

Aantal mensen dat binnen redelijke reistijd (30 minuten met auto of fiets, 45 minuten met openbaar vervoer) vanaf de Munt woont. Bron Verkeer en Openbare Ruimte Gemeente Amsterdam, Het indexgetal 114 is een schatting en staat voor 3.103.000 mensen.

BESTEMMING SCHIPHOL

Aantal vliegvelden in de wereld, van waaruit rechtstreeks gevlogen kan worden op Schiphol. Bron: Schiphol Group. Het indexgetal 102 staat voor 322 vliegvelden.

CONSUMENTENVERTROUWEN

Het gemiddelde saldo van het aantal mensen dat wél vertrouwen heeft in de economie minus het aantal dat géén vertrouwen heeft van een groep van 1.000. Bron: CBS. Het indexgetal 115 is een schatting en staat voor een saldo van plus 5.

DIEFSTAL

Aantal kennisnames van diefstal uit en van voertuigen, vaartuigen, winkels en bedrijven, plus zakkenrollerij in het Centrum. Bron: Politie Amsterdam Amstelland. Het indexgetal 100 staat voor 23.519 kennisnames van diefstal. De index werkt omgekeerd: hoe hoger de index, des te lager het aantal kennisnames.

GEWELD

Aantal kennisnames van geweld uitgezonderd huiselijk geweld in het Centrum. Bron: Politie Amsterdam Amstelland, peildatum 21 november. Het indexgetal 117 staat voor 2.493 kennisnames

van geweld. De index werkt omgekeerd: hoe hoger de index, des te lager het aantal kennisnames.

HUIZENPRIJS

De gemiddelde prijs per m² voor verkochte woningen in het Centrum, bron: Onderzoek, Informatie en Statistiek gemeente Amsterdam. Het indexgetal 124 is gecorrigeerd voor inflatie en staat voor € 5.534 per m².

INDEX CONCURRENTIEKRACHT

De plaats die Amsterdam inneemt op de *Global Competitiveness Index* 2016 - 2017 van het World Economic Forum. Het indexgetal 250 staat voor de 2^e plaats binnen Europa.

INDEX LEEFBAARHEID

De plaats die Amsterdam inneemt op de *Mercer Quality of Living Index*. Het indexgetal 113 staat voor de 8^e plaats binnen Europa.

INDEX ZAKELIJK KLIMAAT

De plaats die Amsterdam inneemt op de *Doing Business Index 2016* van de Wereldbank. Het indexgetal 94 staat voor de 17de plaats binnen Europa.

OMZET DIENSTVERLENING

Gemiddelde omzetontwikkeling bij 10.000 bedrijven in het Centrum, voor het merendeel actief in de zakelijke en/of persoonlijke dienstverlening. De gezamenlijke omzet van de 10.000 bedrijven uit 2016 bedroeg € 5,2 miljard. Bron: CBS. Voor het 4e kwartaal van 2016 is een schatting gemaakt. Het indexgetal is gecorrigeerd voor inflatie.

OMZET HORECA

Gemiddelde omzetontwikkeling bij ruim 1.500 in het Centrum gevestigde cafés en restaurants. De ge-

zamenlijk omzet bij deze 1.500 bedrijven bedroeg in 2016 €1,1 miljard. Bron: CBS. Het indexgetal voor 2016 is een inschatting. Het indexgetal is gecorrigeerd voor inflatie.

OMZET HOTELS

Gemiddelde omzet per kamer per nacht (de zgn. RevPar) bij ca zeventig hotels van de 3, 4 en 5 sterren categorie in het Centrum. Bron Amsterdam City. Het indexgetal 115 is een inschatting en staat voor een gemiddelde omzet per kamer per nacht van €140. Het indexcijfer is gecorrigeerd voor inflatie.

OMZET KANTOORVERHUUR

De gemiddeld hoogst afgesloten huur bij nieuwe contracten voor kantoren in Amsterdam, bron: DTZ Zadelhoff, peildatum 30 juni. Het indexgetal 102 is gecorrigeerd voor inflatie en staat voor € 425 per m² v.v.o. per jaar.

OMZET WINKELS

Gemiddelde omzetontwikkeling bij ruim 2.000 in het Centrum gevestigde retail bedrijven. De gezamenlijke omzet van deze 2.000 bedrijven bedroeg in 2016 € 1,2 miljard. Bron: CBS. Voor het 4^e kwartaal van 2016 is een schatting gemaakt. Het indexgetal is gecorrigeerd voor inflatie.

OMZET WINKELVERHUUR

Het gemiddelde van de laagst en de hoogst afgesloten huur bij nieuwe contracten in het Centrum. Bron DTZ Zadelhoff. Het indexgetal 102 is gecorrigeerd voor inflatie en staat voor € 670 per m² v.v.o. per jaar.

OVERLAST

Aantal kennisnames van overlast op straat in het Centrum. Bron: Politie Amsterdam Amstelland. Het indexgetal 81 staat voor 2.990

kennisnames van overlast. De index werkt omgekeerd: hoe lager de index, des te hoger het aantal kennisnames.

REGIONAAL PRODUCT

Bruto regionaal product van de regio Amsterdam. Bron Onderzoek, Informatie en Statistiek gemeente Amsterdam. Het indexgetal 112 is een schatting en staat voor € 131,6 miljard.

REGIONALE BEROEPSBEVOLKING

Omvang beroepsbevolking Metropool Regio Amsterdam. Bron Onderzoek, Informatie en Statistiek gemeente Amsterdam. Het indexgetal 104 is een schatting en staat voor 1,3 miljoen mensen.

SCHONE LUCHT

Jaargemiddelde van de 24-uur gemiddelden voor fijn stof (PM10) in de buitenlucht op de Stadhouderskade en de Overtoom. Bron GGD Amsterdam. Het indexgetal 123 is een schatting en staat voor gemiddeld 19 microgram fijn stof/m³. De index werkt omgekeerd: hoe hoger de index, des te kleiner het aandeel fijn stof.

SCHONE STRATEN

Gemiddelde schoonheidsgraad in stadsdeel Centrum, de rayons West, Zuid en Noord, voor het legen van de afvalbakken en het schoon vegen van de straat, inclusief peuken. Bron Stadsdeel Centrum. Het indexgetal 127 staat voor een 8,1.